

Αθανάσιος Διάκος

Ο Αθανάσιος Διάκος, 1786 (Μουσούνιτσα - Παρνασσίδας) - 1821(Λαμία). Αγωνιστής του 1821, του οποίου ο ηρωικός και μαρτυρικός θάνατος του, τον τοποθέτησαν σε κορυφαία θέση στη συνείδηση του λαού. (Περισσότερα)

Γιος του Νίκου Μασαβέτα, σε εφηβική ηλικία (μόνασε ως δόκιμος στη Μονή του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου της Αρτότινας. Λίγα χρόνια αργότερα χειροτονήθηκε διάκονος, αλλά γρήγορα εγκατέλειψε την καλογερική. Ο νεαρός Αθανάσιος εντάχθηκε ως πρωτοπαλίκαιο στο σώμα του οπλαρχηγού Γούλα Σκαλτσά. Τότε έλαβε και το προσωνύμιο Διάκος, με το οποίο έγινε γνωστός και έμεινε στην ιστορία. Το 1814 πήγε στα Ιωάννινα και υπηρέτησε στο σώμα των «τσοχανταρέων» του Αλή Πασά, όπου συνδέθηκε στενά με τον Οδυσσέα Ανδρούτσο. Όταν ο Ανδρούτσος διορίστηκε αρχηγός στο αρματολίκι της Ρούμελης, ο Διάκος τον ακολούθησε και όταν το 1820 ο ήρωας της Γραβιάς το εγκατέλειψε για να σωθεί από την καταδίωξη του Μπαμπά πασά, εκλέχτηκε από τους άλλους οπλαρχηγούς αρχηγός στο αρματολίκι. Τότε μνήθηκε και στη Φιλική Εταιρία.

Σε στενή συνεργασία με άλλους οπλαρχηγούς, ο Διάκος ετοιμάστηκε να αντιμετωπίσει την τουρκική στρατιά, που με αρχηγούς τον Κιοσέ Μεχμέτ πασά και τον Ομέρ Βρυώνη είχε ξεκινήσει από την Ήπειρο για να καταστείλει την εξέγερση στη Ρούμελη και να εισβάλει κατόπιν στην Πελοπόννησο. Σύμφωνα με το τελικό σχέδιο ο Διάκος με 500 άνδρες θα αντιμετώπιζε τους Τούρκους στη γέφυρα της Αλαμάνας, όπου είχε τοποθετήσει τους έμπιστους του Κώστα Καλύβα και Μπακογιάννη. Ο ίδιος θα έλεγχε τον δρόμο από τη Δαμάστα.

Στις 22 Απριλίου ο Ομέρ Βρυώνης επιτέθηκε συγχρόνως εναντίον όλων των σημείων όπου βρίσκονταν τα ελληνικά σώματα. Καθώς ο Πανουργιάς και ο Δυοβουνιώτης είχαν υποχρεωθεί να συμπτυχτούν, το βάρος έπεφτε στον Διάκο που πολέμησε με ηρωισμό μολονότι πολλοί από τους άνδρες του είχαν πέσει νεκροί. Ύστερα από πολύωρο αγώνα, τραυματισμένος στο δεξί χέρι, αιχμαλωτίστηκε το απόγευμα της Κυριακής της 24ης Απριλίου και μεταφέρθηκε στη Λαμία όπου θανατώθηκε (θάνατος δι' ανασκολοπισμού).

Η θυσία του ενίσχυσε το φρόνημα των Ελλήνων και ο Μακρυγιάννης, γράφοντας μετά την Επανάσταση αναφερόταν στη θυσία του Διάκου με τη φράση: «Πατρίς να θυμάσαι και να λαμπρύνεις εκείνους όπου

πρωτοθυσιάσθηκαν στην Αλαμάννα, πολεμώντας με τόση δύναμη Τούρκων».

Πηγή: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ (Εκπαιδευτική Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια), Τόμος 3, σελ. 278-279 (*Συλλογή Βιβλιοθήκης Ε.Μ.Σ.*)